

Disketa (Floppy Disk)

Disketa je magnetické datové médium, které se vkládá do čtecího zařízení – disketové mechaniky (FDD – Floppy Disk Drive). Název „floppy“ (ohebný) pochází z prvních verzí, kde byl magnetický kotouč uložen v měkkém, ohebném obalu.

1. Historie a vývoj formátů

Během tří desetiletí prošly diskety výraznou miniaturizací při současném zvyšování kapacity.

8" Diskety (1971)

První komerční diskety vyvinuté společností IBM. Byly obrovské, ohebné a měly kapacitu pouze kolem 80 KB až 1 MB. Používaly se především u sálových počítačů.

5,25" Diskety (1976)

Standard pro první osobní počítače (PC, Apple II, Commodore 64).

- **Kapacita:** Nejčastěji 360 KB (Double Density) nebo 1,2 MB (High Density).
- **Konstrukce:** Stále ohebné, s výřezem pro ochranu proti zápisu (který se přelepoval páskou).

3,5" Diskety (1982)

Nejúspěšnější formát představený společností Sony.

- **Konstrukce:** Pevné plastové pouzdro s posuvnou kovovou krytkou chránící magnetický povrch.
- **Kapacita:** Standard **1,44 MB** (HD - High Density) se stal ikonickým.
- **Ochrana proti zápisu:** Malý posuvný plastový jezdec v rohu.

2. Jak disketa funguje? (Technologie)

Záznam probíhá na stejném principu jako u magnetofonové pásky nebo pevného disku (**HDD**), ale s klíčovými rozdíly:

- **Magnetická vrstva:** Uvnitř je tenký kotouč z materiálu Mylar potažený oxidem železitým.
- **Kontakt s hlavou:** Na rozdíl od pevného disku se čtecí hlava disketové mechaniky fyzicky dotýká povrchu média. To způsobuje opotřebení a je hlavním důvodem nižší životnosti a rychlosti.
- **Rychlost otáčení:** Diskety se točí pomalu (cca 300 otáček za minutu), což omezuje rychlost čtení dat.

3. Proč diskety zanikly?

Koncem 90. let začaly diskety narážet na své technologické limity:

1. **Nízká kapacita:** S příchodem multimédií a větších aplikací (např. [[Adobe Photoshop]]) už 1,44 MB nestačilo ani na jednu kvalitnější fotografii.
2. **Nespolehlivost:** Magnetické pole, prach nebo pouhé stáří mohly data snadno poškodit.
3. **Nástup alternativ:** CD-R (700 MB), [[RAM|USB flash disk]] a internetové přenosy učinily diskety zbytečnými.

4. Dědictví a kuriozity

- **Ikona Uložit:** Většina moderního softwaru stále používá symbol 3,5,, diskety pro tlačítko „Uložit“ (Save), přestože mladší generace uživatelů fyzickou disketu v životě neviděla.
- **Hudební nástroj:** Staré disketové mechaniky lze naprogramovat tak, aby krokové motory hlav vydávaly tóny určité frekvence. Existují celé „disketové orchestry“ (tzv. Floppotron).
- **Kritická infrastruktura:** Ještě v roce 2019 americké jaderné síly využívaly 8“ diskety pro některé své staré systémy z důvodu bezpečnosti (systémy nejsou připojené k internetu a kód je velmi stabilní).

Zajímavost: Pokud byste chtěli na diskety zálohovat moderní hru o velikosti 100 GB, potřebovali byste jich přibližně 71 000.

Související: [HDD](#), [RAM](#), [Unix](#), [IBM](#)

From:
<http://serviceit.cz/> - IT ENCYKLOPEDIÉ

Permanent link:
<http://serviceit.cz/doku.php?id=disketa>

Last update: **2025/12/31 14:01**

